

VRÅLET EFTER EN RÄTTVIS BOSTADSFÖRSÖRJNING

INTERVJU MED MALIN STENBORG

2016-08-19

Av: ArkDes

Bostadssituationen kan ibland kännas som en blandning mellan snårskog och universum. Frågan är lika krånglig som oändlig. Bostadsvrålet startade som ett försök att skapa förståelse och förflytta makten till medborgarna. Malin Stenborg är statsvetare och var projektledare för Bostadsvrålet i Malmö 2015.

Man behöver inte kunna allt för att ha rätten att säga ifrån. Kunskap skaffar man sig på vägen, genom att fråga och ifrågasätta. Det menar Malin Stenborg som är statsvetare och projektledare för Bostadsvrålet. Som statsvetare hade hon från början ingen naturlig ingång till bostadspolitiska frågor. Hon trillade snarare över dem när hon fick jobbet som opinionsbildare på Hyresgästföreningen. Där startade hon nätverket Bostadsupproret som uppmanar unga vuxna att göra sin röst hörd i bostadspolitiken. Idag är hon djupt engagerad i rättighets- och maktfrågor på bostadsmarknaden.

– En bostad är en förutsättning för ett stabilt liv, en trygg punkt i tillvaron. Den innebär att man inte behöver oroa sig för sina basala behov och är en förutsättning för att kunna leva och vara självständig. Det är en värdefull frihet och en självklar rättighet.

Bostadsvrålet startade år 2014 som ett sätt att ta tillbaka makten över en av vardagens viktigaste frågor. Initiativet kom från organisationen jagvillhabostad.nu som fick stöd av Hyresgästföreningen för att kunna starta det första vrålet. Under dessa tillfällen samlas forskare, gräsrotter och en engagerad allmänhet för att prata och lära om bostadsfrågan. På så vis förskjuts maktperspektivet något. Med kunskap och ett nätverk i bagaget blir man en aktiv spelare på bostadsplanen, snarare än en passiv åskådare. Idag har tre Bostadsvrål genomförts, ett i Stockholm, ett i Göteborg och ett i Malmö. I oktober väntar sedan Uppsala som nästa anhalt.

Jag ger mig inte förrän jag förstår, och jag vill att andra också ska kunna förstå. När man är pedagogisk får man folk att delta.

Malin Stenborg ser många problem med hur dagens bostadsmarknad fungerar. Hon menar att den på många sätt försvagar de redan svaga i samhället. Bostadsbristen lämnar människor i otrygghet och blir dyr för den som inte är etablerad, som inte har möjlighet att köpa en lägenhet eller som saknar kötid. Visserligen finns det lagar, säger hon, men bristande kontroller gör att den som äger kan sätta i princip vilka villkor som helst vid andrahandsuthyrning. Dessutom tycks lagstiftningen gå åt fel håll.

– I och med den nya lagen som säger att man kan ta ut mer i andrahand gynnas de som äger och de som redan har. Det blir mer och mer byggbolagen som äger bostadsmarknaden, det har nästan utvecklats till en kartellverksamhet. Idag är det fördelaktigt att bygga storskaligt. Byggbolagen kan sätta vilka priser de vill och uthyrarna kan fritt bestämma villkoren.

En fråga för folket

För Bostadsvrålet är det viktigt att göra bostaden till en fråga för folket. Eftersom alla påverkas, borde rimligtvis alla kunna påverka. Därför måste de stängda dörrarna till bostadsdiskussionerna öppnas upp. Enligt Malin Stenborg är det viktigt att våga lägga sig i, även om man inte har all kunskap.

– Jag visste ingenting om hur det såg ut, trots att jag är statsvetare. Det är något jag använt mig av. Jag ger mig inte förrän jag förstår, och jag vill att andra också ska kunna förstå. Jag ser det som en fördel att jag inte alltid är helt insatt i hur arkitekturen och stadsbyggnadspolitiken går till. Det gör att jag kan prata om de här frågorna på ett mer lättförståeligt sätt. När man är pedagogisk får man folk att delta.

Hon är dock noga med att påpeka att hon inte är emot att samtalen förs maktsalongerna, det är viktigt att bostadsfrågan prioriteras politiskt.

– Byggbolagen har en viktig del i hur situationen ser ut idag, men i grund och botten är det politiken som måste ta ansvar för bostadsförsörjningen. Marknaden är en opålitlig aktör när det kommer till de sociala frågorna.

Uppsala vrålar

Den 8-9 oktober är det dags för Uppsala att ta över stafettpinnen, då är det organisationer med anknytning till Uppsalaområdet som står för vrålandet. Att arrangemanget har en lokal förankring är mycket viktigt, menar Malin Stenborg. Ofta kan frågeställningarna variera mycket beroende på vart man befinner sig. Varje plats har sina egna utmaningar. Därför är det alltid lokala personer och gräsrotter som ska driva Bostadsvrålet.

Ett av arrangemangens främsta syften är även att göra bostadsfrågorna intressanta för fler. Det får med andra ord inte bli för akademiskt och därmed exkluderande. I Malmö jobbades det en hel del med kulturella inslag såsom utställningar och performance. Alla som vill uppmärksamma eller veta mer om bostadsfrågan ska känna sig välkomna.